

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 2Nt/105/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323011186
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Uhrík
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4323011186.1

Uznesenie

2Nt/105/2023

Okresný súd Levice, samosudcom Mgr. Tomášom Uhrikom v trestnej veci o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného A. B., na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.01.2024 na Okresnom súde Levice a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce formou videokonferencie, takto

rozhodol:

2Nt/105/2023

Podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody sa odsúdený A. B., narodený XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. C. XXX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, p r e r a ď u j e na ďalší výkon súhrnného a úhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 28 /dvadsaťosem/ mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 23.05.2022 sp. zn. 3T/11/2021, z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

2Nt/105/2023

Riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce podal dňa 02.11.2023 na tunajší súd návrh na preradenie odsúdeného A. B. z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Vykonaným šetrením z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce súd zistil, že odsúdený A. B. bol do výkonu trestu odňatia slobody bol dodaný príslušníkmi Policajného zboru dňa 30.03.2022 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra, kde jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni.

Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Do tunajšieho ústavu bol premiestnený dňa 20.04.2022 za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. V rámci vnútornej diferenciacie bol odsúdený spočiatku umiestnený do diferenciacnej skupiny „C“. Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. V kolektíve spoluodsúdených bol znášavlivý, konfliktné situácie nevyvolával. Hygienické návyky mal osvojené. Funkciou z radov odsúdených nebol poverený. Pracovne zaradený nebol. Do aktivít pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdených zameraných na udržiavanie čistoty a upravenosti spoločných priestorov sa zapájal na podnet väzenského personálu. Svoj voľný čas trávil najmä odpočinkom, počúvaním rozhlasu, sledovaním televízneho vysielania a hraním spoločenských hier. Kontakt formou korešpondencie udržiaval s rodičmi a priateľkou. Nárok na návštevu si uplatnil, možnosť telefonovania využíval.

Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Vzhľadom k jeho správaniu a pozitívnemu postoju k plneniu povinností bol dňa 20.06.2022 umiestnený do diferenciacnej skupiny „B“. Jeho správanie a vystupovanie však nebolo na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok porušil tým, že v jednom prípade prechovával nepovolené veci, fajčil mimo vyhradeného priestoru, bolo zaznamenané aj porušenie povinnosti nosiť pri sebe preukaz odsúdeného a opakovane zanedbával starostlivosť o svoj zovňajšok tým, že nebol oholený podľa určených vzorov a noriem. V kolektíve odsúdených bol znášavlivý, konfliktné situácie nevyvolával. Hygienické návyky mal osvojené. Funkciou z radov odsúdených nebol poverený. Pracovne zaradený nebol. Do aktivít pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdených zameraných na udržiavanie čistoty a upravenosti spoločných priestorov sa zapájal len na podnet väzenského personálu, vlastnú iniciatívu nevyvíjal. Svoj voľný čas trávil najmä odpočinkom, počúvaním rozhlasu, sledovaním televízneho vysielania a hraním spoločenských hier. Kontakt formou korešpondencie udržiaval s rodičmi a priateľkou. Nárok na návštevu si uplatnil, možnosť telefonovania využíval.

Počas umiestnenia v diferenciacnej skupine „B“ bol disciplinárne potrestaný v štyroch prípadoch, a to nasledovne:

- 08.08.2022 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za prechovávanie nepovolených vecí,
- 08.12.2022 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 5 dní za fajčenie mimo vyhradených priestorov,
- 21.12.2022 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 3 dní za porušenie povinnosti nosiť pri sebe preukaz odsúdeného,
- 19.05.2023 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 3 dni za porušenie povinnosti nosiť pri sebe preukaz odsúdeného.

Disciplinárne odmenený nebol.

Z dôvodu opakovaného porušovania ústavného poriadku bol dňa 29.05.2023 opäť umiestnený do diferenciacnej skupiny „C“. V jeho správaní však k pozitívnej zmene nedošlo. Ústavný poriadok porušil tým, že tetoval iného odsúdeného, užil liek, ktorý mu nebol lekárom predpísaný a nadväzoval nedovolený kontakt s civilnými osobami, a to aj napriek opakovanému upozorneniu zo strany príslušníka zboru. S personálom ústavu nespolupracoval a odmietal sa riadiť pravidlami a normami v štandardom oddiele. Pracovne zaradený nebol z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí. Do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapájal len podnet väzenského personálu. Vlastnú iniciatívu v tejto oblasti nevyvíjal. Svoj voľný čas trávil sledovaním televíznych programov, pasívnym odpočinkom, hraním spoločenských a športových hier. Do aktivít konaných v zmysle ponukového listu kultúro-osvetovej činnosti sa zapájal len ojedinele. Väzenskú knižnicu nenavštevoval. O duchovné aktivity záujem neprejavoval. Kontakt všetkými možnými formami udržiaval s rodičmi a priateľkou.

Od opätovného umiestnenia v diferenciacnej skupine „C“ bol disciplinárne potrestaný v dvoch prípadoch, a to nasledovne:

- 04.08.2023 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za porušenie zákazu tetovať iného odsúdeného,
- 18.09.2023 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za

opakované nesplnenie príkazu príslušníka zboru a nadväzovanie nedovoleného kontaktu s civilnými osobami.

Disciplinárne odmenený nebol.

Z dôvodu sústavného porušovania ústavného poriadku a pôsobenia na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu bol dňa 18.10.2023 umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom. Vzhľadom na krátku dobu od umiestnenia odsúdeného v oddiele s bezpečnostným režimom doposiaľ odsúdenému nebol stanovený program zaobchádzania. Nie je preto možné zhodnotiť jeho plnenie, len aktuálne správanie odsúdeného.

Aj napriek tomu, že po umiestnení odsúdeného do oddielu s bezpečnostným režimom neboli doposiaľ zaznamenané negatívne poznatky v správaní, je voči výkonu trestu negativisticky naladený, jeho postoj k vlastnému reedukačnému procesu je ľahostajný, orientuje sa len na uspokojovanie vlastných potrieb. V individuálnej práci s ním sa nepodarilo dosiahnuť pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii, jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti nie je kritický. Svoj voľný čas trávi prevažne sledovaním televíznych programov, čítaním kníh a počúvaním rozhlasového vysielania. Možnosti väzenskej knižnice využíva. Pracovne zaradený nie je z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí. Do činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného zameraných na udržiavanie čistoty ubytovacích priestorov sa zapája len na podnet väzenského personálu. Písomný a telefonický kontakt udržiava s rodičmi a priateľkou. Nárok na návštevu si od umiestnenia do oddielu s bezpečnostným režimom doposiaľ neuplatnil, možnosť videonávštev využíva.

Disciplinárne potrestaný od umiestnenia do oddielu s bezpečnostným režimom bol v jednom prípade, avšak za disciplinárne previnenie, ktorého sa dopustil ešte počas opätovného umiestnenia v diferenciacnej skupine „C“, a to nasledovne:

- 19.10.2023 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 8 dní za užitie lieku, ktorý mu nebol lekárom predpísaný.

Disciplinárne odmenený nebol.

Ani napriek intervenciám zo strany väzenského personálu ústavu nedošlo u menovaného k pozitívnej zmene správania. Jeho postoj k vlastnej resocializácii je ľahostajný, voči zaobchádzaniu je rezistentný. Odsúdený svojim správaním negatívne ovplyvňuje ostatných odsúdených. V individuálnej práci s ním sa doposiaľ nepodarilo dosiahnuť pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii. Výkon trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia u menovaného neplní svoj účel.

Na základe uvedeného hodnotenia s poukazom na to, že všetky dostupné metódy výchovného pôsobenia sú v ústave so stredným stupňom stráženia neefektívne, menovaný je voči zaobchádzaniu rezistentný a preukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu, riaditeľ ÚVTOS odporúča preradenie do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Na verejnom zasadnutí predniesol zástupca ÚVTOS Želiezovce hodnotenie v súlade s jeho písomným vyhotovením zo dňa 27.10.2023 a zároveň dodal, že odsúdený bol celkovo disciplinárne potrestaný v siedmych prípadoch, odmenený nebol. Z uvedených dôvodov sa pridrižiava návrhu na jeho preradenie do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Na verejnom zasadnutí odsúdený A. B. uviedol, že nebola dodržaná zákonná lehota 60 dní na rozhodnutie o návrhu riaditeľa. Ďalej uviedol, že nie je pravdou, že bol potrestaný, ako sa uvádza v hodnotení. Dňa 18.09.2023 nebol potrestaný a tento trest nevykonal, nebol umiestnený do uzatvoreného oddielu. Taktiež dňa 19.10.2023 nebol zaradený do uzatvoreného oddielu a tento trest nevykonal.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že A. B. sa doposiaľ dostal do rozporu so zákonom celkovo 33-krát, pričom v drvivej väčšine prípadov sa jedná o odsúdenia pre trestný čin krádeže. Už od prvého prípadu jeho odsúdenia rozhodnutím z roku 2003 mu boli ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody príp. bolo u neho upustené od uloženia súhrnného trestu. Ostatný zápis v jeho registri trestov predstavuje odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 3T/54/2021 zo dňa 10.11.2022, právoplatný

dňa 10.11.2022, pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 odsek 1 Trestného zákona, ktorým bolo u menovaného odsúdeného upustené od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie Okresným súdom Levice sp. zn. 3T/11/2021 zo dňa 23.05.2022 (ktorý trest odňatia slobody v súčasnosti vykonáva).

Z rozsudku vydaného Okresným súdom Levice sp. zn. 3T/11/2021 dňa 23.05.2022, právoplatný dňa 23.05.2022 bolo zistené, že uvedeným rozhodnutím bol obžalovaný A. B. uznaný vinným pre prečin krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 212 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný a úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 28 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, za súčasného zrušenia výroku o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Galanta sp. zn. 0T/227/2021 zo dňa 10.09.2021, doručený obvinenému dňa 10.09.2021, právoplatný dňa 10.09.2021, ako aj všetkých ďalších rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie ako aj hodnotenie ústavu sú podmienky na preradenie do maximálneho stupňa stráženia splnené, a preto navrhuje aby súd odsúdeného preradil na ďalší výkon trestu do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 411 odsek 1 Trestného poriadku o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného, alebo aj bez takého návrhu. O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody v platnom znení, ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že zákonné podmienky pre preradenie odsúdeného z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia sú splnené. Počas výkonu trestu odňatia slobody bol odsúdený disciplinárne potrestaný celkovo sedemkrát, disciplinárne odmenený nebol ani raz. Odsúdený si počas výkonu trestu nevytváral podmienky k udeľovaniu disciplinárnych odmien. Napriek skutočnosti, že v určitom období bola počas výkonu trestu u odsúdeného zaznamenaná čiastočná stabilizácia jeho správania, na základe ktorej bol umiestnený do diferenciacnej skupiny nižšieho stupňa („B“), išlo len o krátkodobú zmenu bez dostatočného zvnútorňenia, odsúdený sa opakovane dopúšťal disciplinárnych previnení, pre ktoré bol disciplinárne potrestaný, takže ho bolo potrebné opätovne preradiť do diferenciacnej skupiny vyššieho stupňa („C“). Uvedené disciplinárne previnenia a disciplinárne tresty má súd jednoznačne preukázané z obsahu spisu spolu s uvedením konkrétneho dátumu ich vykonania, ako aj so špecifikáciou konania, ktorého sa odsúdený dopustil a potrestania, ktoré mu bolo za jeho konanie uložené. Tvrdenia odsúdeného o nepravdivosti záznamov disciplinárnych potrestaní v dňoch 18.09.2023 a 19.10.2023 nemá súd žiadnym spôsobom preukázané a javia sa ako účelové, pričom odhliadnuc od tejto skutočnosti, v správaní odsúdeného nedošlo k žiadnej pozitívnej zmene. Aj v prípade, ak by sa dopustil „len“ piatich disciplinárnych previnení, naďalej zostáva pravdivou skutočnosťou, že podmienky pre vytvorenie žiadnej disciplinárnej odmeny si nevytvoril a že u neho nedošlo k pozitívnej zmene. Tento názor súdu je umocnený aj ďalšími skutočnosťami vyplývajúcimi z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce, podľa ktorých je postoj odsúdeného k vlastnej resocializácii ľahostajný a jeho postoj k výkonu trestu je negativistický naladený. Odsúdený je voči zaobchádzaniu rezistentný a v individuálnej práci s ním sa doposiaľ nepodarilo dosiahnuť pozitívne zmeny v jeho hodnotovej orientácii. Do aktivít pre všeobecný rozvoj osobnosti zameraných na udržiavanie čistoty a upravenosti spoločných priestorov sa odsúdený zapája len na podnet väzenského personálu, vlastnú iniciatívu nevyvíja. Jeho postoj k vlastnému reedukačnému procesu je ľahostajný, orientuje sa len na uspokojovanie vlastných potrieb. Navyiac, odsúdený svojim správaním negatívne ovplyvňuje aj ostatných odsúdených.

Súd poukazuje aj na odpis registra trestov odsúdeného, z ktorého vyplýva 33 záznamov odsúdení, odsúdený sa opakovane dopúšťal páchania trestnej činnosti, čo poukazuje na nekritický postoj k jej páchaniu, pričom počas výkonu trestu odňatia slobody nedošlo u neho k pozitívnej zmene správania. S poukazom na uvedené skutočnosti výkon trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia u odsúdeného neplní svoj účel, odsúdený svojím správaním počas výkonu trestu odňatia slobody preukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu preradením do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Pokiaľ sa týka argumentácie odsúdeného o nedodržaní 60-dňovej zákonnej lehoty na rozhodnutie v zmysle citovaného ustanovenia § 411 odsek 1 Trestného poriadku, k tejto súd uvádza, že predmetná lehota je poriadkovou lehotou pre justičný orgán, ktorej hlavným cieľom je uplatňovať zásadu rýchlosti konania, pričom jej nedodržaním nebol v prejednávanom prípade odsúdenému spôsobený žiadny nepriaznivý následok. Jedná sa o rozhodovanie o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody preradením do prísnejšieho stupňa stráženia, takže oneskorenie rozhodnutia nemôže byť pre odsúdeného v neprospech. Pre úplnosť súd dodáva, že nedodržanie uvedenej lehoty bolo spôsobené personálnymi zmenami na strane súdu a s nimi súvisiacou potrebou výkonu administratívnych úkonov so zreteľom na právo na zákonného sudcu.

S poukazom na uvedené skutočnosti, ako aj s poukazom na nekritický postoj odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti a na vysoké riziko jeho sociálneho zlyhania, súd dospel k záveru, že na odsúdeného je potrebné pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave s maximálnym stupňom stráženia, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

2Nt/105/2023

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice k sp.zn. 2Nt/105/2023.

Sťažnosť má odkladný účinok.

Právo podať sťažnosť nemajú tí účastníci konania, ktorí sa svojho práva vopred výslovne vzdali.